

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на проект освітньо-наукової програми «Забезпечення військ (сил)» для здобуття ступеня вищої освіти «доктора філософії» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)», директора Департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України, доктора технічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України МІРНЕНКА Володимира Івановича.

Проект освітньо-наукової програми відповідає Закону України «Про вищу освіту», Постановам Кабінету міністрів України №261 від 23.03.2016 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» та №1341 від 23.11.2011 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» зі змінами.

В освітньо-науковій програмі містяться відомості щодо: профілю освітньо-наукової програми «Забезпечення військ (сил)» зі спеціальності 254 Забезпечення військ (сил), переліку компетентностей та результатів навчання, переліку компонентів освітньо-наукової програми та їх логічної послідовності, форми атестації здобувачів вищої освіти, матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програм, матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми

Під час ознайомлення з ОНП були сформульовані наступні зауваження:

1. Для приведення ОНП у відповідність до постанови КМ України №1341 від 23.11.2011 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» зі змінами, в розділах: Мета освітньої програми, Характеристика освітньої програми, Основний фокус освітньої програми та спеціалізації, Викладання та оцінювання, визначення «розв'язання актуальних проблем у сфері забезпечення військ (сил)» краще визначити як «розв'язання значущих проблем у сфері забезпечення військ (сил)»;

2. Відповідно до наказу МОН №584 від 30.04.2020 обов'язковою компетентністю для здобуття ступеня вищої освіти «доктора філософії» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти визначена «Формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору», яка відсутня у проекті ОНП. Вважаю доцільно було б додати її до загальних компетентностей та сформулювати до неї відповідні результати навчання.

Висновок: Проект Освітньо-наукової програми «Забезпечення військ (сил)» для здобуття ступеня вищої освіти «доктора філософії» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальністю

254 «Забезпечення військ (сил)» в цілому відповідає вимогам до освітньо-наукових програм, має свою унікальність, задовольняє інтереси здобувачів за цією спеціальністю.

Директор Департаменту військової освіти та науки Міністерства оборони України, доктор технічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України

12 02

2021

Володимир МІРНЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на проєкт Освітньо-наукової програми “Забезпечення військ (сил)” для здобуття ступеня вищої освіти “доктора філософії” за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в галузі знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону” за спеціальністю 254 “Забезпечення військ (сил)”, заступника начальника Державного науково-дослідного інституту авіації з морально-психологічного забезпечення, доктора технічних наук, доцента, полковника КОНОНОВА Олексія Анатолійовича.

Проєкт освітньо-наукової програми, який розроблено у НУОУ ім. І. Черняхівського, відповідає Закону України “Про вищу освіту”, Постановам Кабінету міністрів України №261 від 23.03.2016 “Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)” та №1341 від 23.11.2011 “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій” зі змінами.

Відомості, які містяться у освітньо-науковій програмі щодо профілю освітньо-наукової програми, переліку компетентностей та результатів навчання, переліку компонентів освітньо-наукової програми та їх логічної послідовності, форми атестації здобувачів вищої освіти, матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програм, матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми відповідають спеціальності 254 “Забезпечення військ (сил)”.

Зауваження та рекомендації до освітньо-наукової програми:

1. У розділі “Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)” не вказані цілі навчання, що в свою чергу ускладнює розуміння досягнення мети освітньої програми. Для покращення змісту освітньо-наукової програми пропоную сформулювати цілі навчання в такій

редакції “Цілі навчання: набуття здатності розв’язувати значущі проблеми у сфері забезпечення військ (сил), розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики, започаткування, планування, реалізації та корегування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, критичного аналізу, оцінювання і синтезу нових та комплексних ідей”.

2. До спеціальних (фахових, предметних) компетентностей освітньо-наукової програми, на мою думку, потрібно додати компетентність, яка характеризує здатність здобувача до педагогічної, наукової та інноваційної діяльності у ВВНЗ. Ця компетентність може бути сформульована як: Здатність обґрунтовувати науково-педагогічну, наукову та інноваційну діяльності у вищих військових навчальних закладах, набуття педагогічної майстерності, педагогічної техніки, професійних вмінь майбутніх вчених, викладачів вищої військової школи.

Висновок: Проєкт освітньо-наукової програми “Забезпечення військ (сил)”, який розроблено у НУОУ ім. І. Черняхівського, для здобуття ступеня вищої освіти “доктора філософії” за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в галузі знань 25 “Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальністю 254 “Забезпечення військ (сил)” в цілому відповідає вимогам до освітньо-наукових програм, має свою унікальність та задовольняє інтереси здобувачів за цією спеціальністю.

Заступник начальника Державного науково-дослідного інституту авіації з морально-психологічного забезпечення, доктор технічних наук, доцент

полковник

15 02

2021 року

Олексій КОНОНОВ

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на проект освітньо-наукової програми «Забезпечення військ (сил)» для здобуття ступеня вищої освіти «доктора філософії» за третім (освітньо-науковим) рівнем за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)»

Проект освітньо-наукової програми відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», Постанов Кабінету міністрів України №261 від 23.03.2016 «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» і №1341 від 23.11.2011 «Національна рамка кваліфікацій».

В освітньо-науковій програмі містяться відомості про її профіль, перелік компетентностей та результатів навчання, перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність, форми атестації здобувачів вищої освіти, а також матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними освітніми компонентами.

Структура та наповнення зазначеного проекту освітньо-наукової програми свідчать про її спрямованість на формування у здобувачів вищої освіти низки спеціалізованих умінь та навичок, що забезпечують їх здатність до розв'язання комплексних проблем професійної діяльності в області теоретичних та експериментальних досліджень у сфері забезпечення військ (сил), а також здійснення науково-педагогічної та дослідницько-інноваційної діяльності у даній царині.

Слід відзначити і зауваження до змісту освітньо-наукової програми.

1. Система загальних компетентностей не є достатньо розвиненою і не охоплює усю потрібну комбінацію знань, вмінь і практичних навичок, професійних і світоглядних якостей, що визначатимуть здатність особи успішно здійснювати подальшу науково-педагогічну та дослідницько-інноваційну діяльність за даною спеціальністю.

2. Напрямки наукових досліджень здобувачів вищої освіти викладені у вигляді визначеного переліку галузей діяльності (головним чином - видів забезпечення військ (сил)) із посиланням до їх загальної проблематики розвитку. Не відкидаючи правомірність такого підходу, зазначимо, що більш глибоко зміст цих положень був би розкритий через формулювання саме наукової сутності завдань, наприклад, «обґрунтування вимог до систем забезпечення військ (сил)», «дослідження методів синтезу систем забезпечення військ (сил)», «удосконалення методів управління процесом забезпечення військ (сил)» тощо (наведені формулювання слід розглядати лише як орієнтовні та такі, що можуть стати підґрунтям для дискусії).

Висновок: В цілому проект освітньо-наукової програми «Забезпечення військ (сил)» для здобуття ступеня вищої освіти «доктора філософії» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальністю 254 «Забезпечення військ (сил)» відповідає вимогам до освітньо-наукових програм, має свою унікальність та задовольняє інтереси здобувачів вищої освіти за цією спеціальністю.

Рецензент

**Професор кафедри оперативного та логістичного забезпечення
Національної академії Національної гвардії України
доктор технічних наук, професор**

Олександр КРЮКОВ

18.02.2021

Підпис О. Крюкова засвідчую.

Заступник начальника

Національної академії Національної гвардії України

полковник

18.02.2021

Сергій МАРТИНЕНКО